

Pirizrenli H. Ā–mer LĀ¼tifi Efendi Hazretleri

HacĀ± Ā–mer LĀ¼tifi Efendi, 13.1.1870 yĀ±lĀ±nda Prizren'de (Yugoslavya) doĀŸdu. Ā–z adĀ± Ā–mer, soyadĀ± ve mahlasĀ± PaĀŸarĀ±z'dĀ±r. Dedeleri Gora'daki RapĀŸe kĀŸyĀ¼nden gelmez. Dedesi, Ā°mam-Hatip olarak Prizren'e indiĀŸinde SĀ±rpĀŸa olan anadilleri TĀ¼rkĀŸe'ye dĀŸnmĀ¼ĀŸtĀ¼r. BabasĀ± da , 50 yĀ±l Prizren'de imamĀ±k gĀŸrevini yĀ¼rĀ¼tmĀ¼ĀŸtĀ¼r. Yakup ve Mehmedali adĀ±nda iki kardeĀŸi vardĀ±r. BabasĀ± Mustafa Efendi, oranĀ±n tanĀ±nmĀ±ĀŸ din alimlerindedir.

Ā–mer LĀ¼tifi, Ā°btidaiye ve RĀ¼ĀŸdiye'yi bitirdikten sonra, lise olmadĀ±ĀŸĀ±ndan tahsiline bir mĀ¼ddet devam edemez. Bu sĀ±rada, babasĀ± O'nu terziliĀŸe verir. Kendisinin de dediĀŸi gibi, tam bir ay boĀŸ iĀŸne geĀŸirir. Ā–yle ki, ustadĀ± O'ndan sadece dĀ¼kkanĀ± temzlemesini ve su fetirmesini ister. Bu durumu ĀŸĀŸrenen babasĀ±, Ā–mer LĀ¼tifi'yi oradan alĀ±r ve 1887 yĀ±lĀ±nda Ā°stanbul'da Fatih Medresesin'de bulunan aĀŸabeyi Mehmedali'nin yanĀ±na gĀŸnderir. Ā°stanbul'da ĀŸok sevdiĀŸi Harbiye Okulu'na yazĀ±lmak isterse de, Ekrem ve HacĀ± RĀ¼stem Āzporta adĀ± iki arkadaĀŸĀ±n etkisine kapĀ±lĀ±r ve Fatih Medresesi'ne kaydolar.

1892 yĀ±lĀ±nda Prizren'e vaki bir dĀŸnĀ¼ĀŸĀ¼nde , ĀŸehrin tanĀ±nmĀ±ĀŸ ĀŸahsiyeti Hasan Efendi ve TĀ¼rk subayĀ± Ā°smail Efendi ile birlikte Yakova'ya gider ve burda melamete intisab eder. Ā°ntisabĀ±ndan sonra Ā°stanbul'a dĀŸner ve derslerine devam eder, yeni yeni divanlar yazar.

1901 tarihinde aĀŸabeyi Mehmedali'nin Prizren'e dĀŸnmesiyle, Ā–mer LĀ¼tifi de hemĀŸehrisi Ali Tevfik ile birlikte Kahire'ye gider. TĀ¼rkĀŸe ve FarsĀŸa'dan baĀŸka ArapĀŸa'yĀ± da ĀŸok iyi bildiĀŸinden, gĀ¼ĀŸiĀ¼k ĀŸekmeden El-Ezher Ā°niversitesi'ne girer, ĀŸĀŸrenimini burada sĀ¼rdĀ¼rĀ¼r. Bundan sonra, O'nun ilginĀŸyolculuklarĀ± baĀŸlar. 1902 yĀ±lĀ±nda hacca gider. Oradan dĀŸnĀ¼ĀŸte Sudan'a uĀŸrar. 8.3.1905 tarihinde, Prizren'e HacĀ± Ā–mer olarak dĀŸner. DĀŸnĀ¼ĀŸ Ā°stanbul'a yoluyla olmuĀŸtur. Selanik'e vardĀ±ĀŸĀ±nda HafĀ±z Vehbi Troka'dan kardeĀŸi Mehmedali'nin bir yĀ±l ĀŸnce Prizren'de ĀŸldĀ¼ĀŸĀ¼nĀ¼ haber alĀ±r.

HacĀ± Ā–mer LĀ¼tifi Efendi, siyasĀ± alanda da Ā¼nĀ¼nĀ¼ ve ismini duyurmuĀŸtur. Hatta bu yĀŸinde, bĀ¼yĀ¼k bir otorite saĀŸlamĀ±ĀŸtĀ±r. SaĀŸladĀ±ĀŸĀ± bu otoritesiyle 1911 yĀ±lĀ±nda Talat PaĀŸa ĀŸaĀŸrĀ±sĀ±yla Yemen'de beliren Arap AyaklanmasĀ±nĀ± bastĀ±rĀ±p, isyankarlarĀ± TĀ¼rk Devletine baĀŸlamakla gĀŸrevlendirilir. Bu iĀŸi baĀŸardĀ±ktan sonra, tekrar Sudan'a gider. Oradan Girit'e geĀŸer ve Prizren'e dĀŸner. OsmanĀ± Ā°mparatorluĀŸu'nun yĀ±klĀ±masĀ± ile kurulan Yugoslavya'da bĀ¼yĀ¼k bir siyasi adam olan HacĀ± Ā–mer koymuĀŸ ve tam anlamĀ±yla melamete yĀŸnelmiĀŸtir. ĀŸaĀŸĀ±daki-divandan son-mĀ±srai bu sebeple yazdĀ±ĀŸĀ± kuvvetle muhtemeldir.

KarĀ±ĀŸma LĀ¼tifi kesretle
Āžeref bul ehl-i vahdetle
YakĀ±n ehli, muhabbetle
Olurlar vakĀ±f-Ā± mana"

Prizren'de Melami Āžeyhi olur. ĀžeyhliĀŸi esnasĀ±nda devlet tarafĀ±ndan verilen her tĀ¼rlĀ¼ yardĀ±mĀ± reddeder ve gece-gĀ¼ndĀ¼z , hvanĀ±yla sanli onlarĀ±n mĀ¼rĀŸidleri deĀŸilmiĀŸ gibi baĀŸbaĀŸa verip melamet zevkini sĀ¼rdĀ¼rĀ¼r. Bu aĀŸk ve zevkini , hayatĀ±nĀ±n sonuna dek devam ettirir. 25.10.1928 tarihinde doĀŸduĀŸu yer olan Prizren'de Hakk'Ā±n rahmet deryasĀ±na gĀŸĀŸer. Terzi Mahalle MezarĀ±ĀŸĀ±nda gĀŸmĀ¼Ā¼yken, oranĀ±n hastahane yapĀ±lmasĀ± sebebiyle, kemikleri baĀŸka bir mezarĀ±ĀŸa nakledilir.

HacĀ± Ā–mer LĀ¼tifi Efendi, TĀ¼rk edebiyatĀ±nda geniĀŸ yer saĀŸlayĀ±p mĀ¼hrĀ¼nĀ¼ vuran bir ĀŸahsiyat olmasa da 19 ve 20. yĀ¼zyĀ±llarĀ± birbirine baĀŸlayan kĀŸrĀ¼de yaĀŸadĀ±ĀŸĀ±ndan bĀ¼tĀ¼n eserleriyle yeter derecede tanĀ±nmĀ±ĀŸtĀ±r. Estetik tarih ve politik anlayĀ±ĀŸ iĀŸleyiĀŸi, eserlerinde kuvvetlidir. Anlam nitelikleri, dil telleri, versifikasyonu bakĀ±mĀ±ndan kendisinden ĀŸnce geĀŸen Yugoslavya'daki ĀŸairler iĀŸinde TĀ¼rk edebiyatĀ±na yeni ĀŸaĀŸdaĀŸ elemanlarĀ±nĀ± taĀŸĀ±mĀ±ĀŸtĀ±r. Fakat ne yazĀ±k ki, kendisinden sonra ĀŸeĀŸitli sebeplerle az yetiĀŸen

ÄÄrencileri,ÄstadlarÄnÄn getirdiklerini sÄrdÄrememiÄlerdir.Eserlerinde,kardeÄliÄi ve halka eÄilmeyi cesaretle savunur.Äziir verimliliÄiyleorada yetiÄen TÄrkelerin iÄinde birinci sÄrayÄ alÄr.Äok sayÄdakÄ eserleri -el yazmasÄ hatta kendi el- yazÄsÄ eserleri arÄiv ve Äahsi kÄtÄphanelerde bulumaktadÄr.Fakat bunlar,bugÄne kadar biraraya getirilememiÄtir.

Bu Sayfanın Geldiđi Adres

Tasavvuf Derneđi:

<http://www.tasavvufderneđi.com>

Bu Sayfanın Adresi:

<http://www.tasavvufderneđi.com/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=134>